

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

XVIII. Legati vestibus rubeis usi diù antè quàm Romani Pontifices rubeam
vestem concederent Cardinalibus. Exemplum in Pelagio Episcopo
Albanensi. Tum in Dominicanis Polonis. Innocentius IV. ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

*inquam, esse censetis? Nimirum si caritate de-
stituitur, solaque scientia inflatur & extollitur,
Antichristus est in templo Dei sedens & se ostendens tanquam sit Deus. His congruunt quae de
Romano Pontifice scribit Ioannes Saresbriensis lib. vi. de nugis curialium cap. xxiv.
Sed & ipse Romanus Pontifex omnibus gravis &
fere intolerabilis est. Præterea omnes arguunt quod
ruentibus & collabentibus Ecclesiæ quas patrum
construxit devotio, altaribus quoque incultis, pa-
latia extruit, & ipse non modo purpuratus sed
deauratus incedit.*

XV I. Purpuram fuisse vestem ordinariam
Pontificum Romanorum colligitur etiam ex
pluribus aliis veterum scriptorum testimoniis, quæ hec congerere opera premit du-
ximus. Otto Frisingensis loquens de elec-
tione Leonis IX. id testatur his verbis: *Hic ex
nobili Francorum prosapia oriundus, auctoritate
regalis excellentie ad sedem beati Petri destinatus
fuerat; cumque assumpta purpura pontificali
per Gallias iter ageret, contigit eum Cluniacum
venire, uti tunc prefatus Hildebrandus priora-
tus, ut dicitur, obedientiam administrabat. Et
paulò post: Inclinatus ille ad monitum ejus,
purpuram deponit &c.* Colligitur illud ipsum
ex Actis vita Gregorij VII. à Baronio rela-
tis, in quibus post narrata quæ in electione
ejus contigere, demum ista adduntur: *Indu-
tus rubea chlamyde, sicut est mos, & Papali mi-
tra insignitus, invitus & mœrens in beati Petri
cathedram fuit intronizatus.* Chlamydem il-
lam rubeam fuisse indumentum quo uti tum
solerent Summi Pontifices evincitur etiam
ex scripto codice Vaticano cujus fragmen-
tum refert Baronius. Agebatur de dejectione
Burdini, qui Gregorij VIII. nomine as-
sumpto Romanam cathedram diu tenuerat
adversus Gelasium secundum & Callistum
secundum. Huic ergo vieto ea ignominia ir-
rogata est ut *præparato camelopro alto caballo, &
indutus pilosa pelle vervecis pro chlamyde rubea,*
positus sit ex adverso super camelum, datâ-
que sit ei in manibus pro fræno cauda came-
li, atque ita in Vrbem introductus sit.

XVI I. Rem istam conficiemus adhuc
duobus exemplis. Cadalous Parmensis Epis-
copus Romanam sedem invaserat post Nicolaum secundum. Ad hunc ergo scribens Pe-
trus Damiani, eumque redarguens, his inter
alia verbis eum compellat: *Habes nunc for-
tan mitram, habes juxta morem Romani Ponti-
ficis rubeam cappam.* Leo Ostiensis describens
electionem Victoris III. docet primùm il-
lum invitum electum esse, eique Victoris no-
men à clero & populo impositum fuisse. *Sed
quoniam hec omnia, ut diximus, contra ejus
animum fiebant, cappam quidem rubeam induit,
Alba vero induere eum nunquam potuerunt.* Fa-
Tom. II.

cilius quippe erat Pallium superponere no-
lenti quam Albam, quæ manicas habet. In
Pallio vero sive manto aut Pluviali, ut se-
quentis seculi vocabulis utar, posita erat elec-
tionis consummatio, uti dicemus ad Arnul-
phum Lexoviensem. Revertamur nunc ad
causam Legatorum.

XVIII. Itaque Romani Pontifices, ut
reverentiam Legatis suis conciliarent, cum
eis communicabant usum chlamydis rubæ
quandiu essent in legatione constituti. Nam
& diu antè quam Romani Pontifices ru-
beam vestem concederent Cardinalibus, sive
id factum à Bonifacio octavo, sive à Paulo
secundo, diu inquam ante hoc privilegium
Legati vestibus rubeis utebantur. Testatur
istud de Pelagio Episcopo Albanensi, qui
Legatus apostolicæ fedis in Oriente fuit ayo
Innocentij tertij, Georgius Logotheta: *Pur-
purea illi talaria, inquit, ejusdem coloris vesti-
menta, frenaque & sagum pariter purpurea erant.*
Georg. Logoth. ex
versione Theodore
Denck.

*Brv. ad an. 1251.
3. i.*

Vidimus deinde Matthæum Vestmonaste-
riensem, cum de insignibus Legatorum lo-
qui veller, rubras vestes dixisse. Denique
Bzovius adnotat Dominicanis suis in Polo-
nia gerentibus legationem apostolicæ sedis
indultum fuisse ab Innocentio IV. ut rubeo
galero, rubeis sandaliis, ocreis & chirothecis
rubeis caput & manus ac pedes tegerent, ut
huius purpureis ornamentis significant, in-
quit, mortibus devota gestare capita igne-
que ardentissimo exæstuarare ad preparatio-
nem evangeli pacis. Innocentius ille qui
primus Cardinalium ornamenta invenit,
primùm eos galero rubeo uti concessit, ut ea
nota distinguerentur a ceteris ecclesiastici
ordinis viris. Qui secuti sunt Pontifices, sua
& illi decora addiderunt, donec ad eam quæ
hodie visitur gloriam peruentum est. Nam
Bonifacius octavus, ut vulgo existimant,
Cardinalibus purpurei coloris vestimenta
dedit. Paulus vero secundus, ut in ejus vita
narrat Platina, primo pontificatus sui anno
eis pannum ejusdem coloris dono dedit, quo
equos vel mulas sternerent dum equitant.
*Volut præterea, subdit statim Platina, in de-
cretum referre ut galeri Cardinalium ex serico
coccineo fierent. Sed id quò minus decernetur
vetuere illi qui benevolentie diminuendam esse
Ecclesia pompam, non augendam cum detimento
Christianæ religionis, predicabant. His ita enar-
ratis de Legatorum insigniis, persequamur
instituti nostri rationem.*

C A P V T L I I I .

Synopsis.

I. Mala fama Legatorum haud dubie Romanos
V ij